

කිසිම භාවිතතතා?

භාවිතතතා, චතුත්තං සතිපට්ඨානානං භාවිතතතා, චතුත්තං සම්මපට්ඨානානං භාවිතතතා, චතුත්තං ඉද්ධිපාදානං භාවිතතතා, පඤ්චනං ඉන්ද්‍රියානං භාවිතතතා, පඤ්චනං බ්‍රාහ්මණං භාවිතතතා, සත්තනානං බ්‍රහ්මකවග්ගො භාවිතතතා, අරියස්ස අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, පලගණ්ඨස්ස වා පලගණ්ඨනෙතවාසිස්ස වා වාසිජට්ඨෙ දිස්සනෙන වා අභිගුලීපදාති¹ දිස්සනති අභිගුලීපදා², නො ච බ්වස්ස ඵලං ඤාණං හොති; “ඵත්තනං වත මෙ අජ්ජ වාසිජට්ඨං ඩිණං ඵත්තනං තිස්සො, ඵත්තනං පරෙ”ති.* *අථ බ්වස්ස ඩිණෙ ඩිණංනෙව ඤාණං හොති.

ඵලමෙව බො භික්ඛවෙ, භාවනානුයොගමනුයුත්තස්ස භික්ඛුනො විහරතො කිඤ්චාපි න ඵලං ඤාණං හොති: “ඵත්තනං වත මෙ අජ්ජ අසමානං ඩිණං, ඵත්තනං තිස්සො, ඵත්තනං පරෙ”ති. අථ බ්වස්ස ඩිණෙ ඩිණංනෙව ඤාණං හොති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, සාමුද්දිකාය නාමාය වේතනබ්බිතබ්බාය ඡම්මාසාති³ උදකෙ පරියාදාය⁴ හෙමනතිකෙන⁵ ඵලං උකඛිතතාය වාතානපපරෙතාති බ්බිතාති, තාත්⁶ පාට්ඨස්සනෙන මෙසෙන අභිපප-
ට්ඨිතාති⁷ අපකසිරෙන පටිපස්සමානති පුතිකාති භවනති.

ඵලමෙව බො භික්ඛවෙ, භාවනානුයොගමනුයුත්තස්ස භික්ඛුනො විහරතො අපකසිරෙනෙව සඤ්ඤාජනාති පටිපස්සමානති, පුතිකාති භවනති.

1. 2. 5. 10.

අනිච්චසඤ්ඤා සුත්තං

102. සංවජ්ජිතං :

අනිච්චසඤ්ඤා භික්ඛවෙ, භාවිතා බහුලිකතා සබ්බං කාමරුගං පරියාදිගති. සබ්බං රූපරුගං පරියාදිගති. සබ්බං භවරුගං පරියාදිගති. සබ්බං අවිජ්ජං පරියාදිගති. සබ්බං අසම්මානං පරියාදිගති, සමුහනති⁸.

1. අභිගුලීපදාති - සිමු.
2. අභිගුලීපදං - මජ්ඣං,
3. ඵත්තනං වා - සිමු, සත්තං
- * අයං පාඨො ‘මජ්ඣං’ පොඤ්ඤා න දිස්සනෙ
4. වස්සමාසාති - මජ්ඣං
5. පරියොදානාය - සි 2
6. හෙමනතිකෙ - මජ්ඣං
7. අභිපපට්ඨා - සි 2
8. අසම්මානං සමුහනති - මජ්ඣං.

කුමක් වඩන ලද බැවින් යත් :

සතර සිව්වන් වඩන ලද බැවින්. සිවුසම්පන්න වඩන ලද බැවින්. සිවුදූපා වඩන ලද බැවින්. පසිඳුරන් වඩන ලද බැවින්. පස්බලන් වඩන ලද බැවින්. සත්බොජන වඩන ලද බැවින්. අරිභවතිමභ වඩන ලද බැවින්.

මහණෙනි, යම්සේ වඩුවකුගේ හෝ වඩු අනවැස්සකුගේ හෝ වැරදීමකි ඇතිව සටහන් හෝ මහපටුනිලි සටහන් හෝ දක්නා ලැබේ ද, ඔහුට : "මාගේ වැරදීම අද මෙ පමණ ගෙවිණි. ඊයේ මෙ පමණ ගෙවිණි, පෙර දවස මෙ පමණ ගෙවිණි"යි මෙසේ දැනීම නො ද වෙයි. එතෙකු වුවත් ගෙවුණු කල්හි ගෙවුණේ ම යයි දැනුම ඔහුට වෙයි.

මහණෙනි, එසෙයින් ම භාවනාත්‍රයෝගී වැ වෙසෙන මහණහුට : "මාගේ ආස්‍රවයන් ගෙන් අද මෙ තෙක් ගෙවිණි, ඊයේ මෙතෙක් ගෙවිණි, පෙර දවස මෙතෙක් ගෙවිණි"යි ඉදින් මෙ බඳු දැනීමක් නො වෙයි. එහෙත් ඔහුට ක්ෂය වූ කල්හි ක්ෂය වූයේ ම යයි දැනුම වෙයි.

මහණෙනි, වේදවැල්බැඳුමෙන් බඳනා ලද සමසක් දියෙහි රැඳුණු තිමක්කල ගොඩට නහන ලද මුහුදෙහි වූ නැවක අවුසුළහින් පහළ බැඳුම් වේ ද, ඒ බන්ධනයෝ වැසිකල මේසයෙන් වෙසෙයින් තෙමුණාහු පහසුවෙන් දුබල වෙති. දිරායෙති.

මහණෙනි, එසෙයින් ම භාවනාත්‍රයෝගයෙහි යෙදී වෙසෙන මහණහුගේ සංයෝජනයෝ නිදුකින් ම සන්තිඳෙති. දිරායෙති යි. (නො පැනෙන බවට යෙති.)

1. 2. 5. 10.

අනිවච්ඡාසංකප්පා සූත්‍රය

102. සැවැත්තුවර :

මහණෙනි, භාවිත වූ බහුලිකාත වූ අනිවච්ඡාසංකප්පා සියලු කාමරාගය ගෙවයි. සියලු රූපරාගය ගෙවයි. සියලු භවරාගය ගෙවයි. සියලු අවිද්‍යාව ගෙවයි. සියලු අස්මිමානය ගෙවයි, නසයි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, සරදසමයෙ කස්සකො මහානඛගලෙන කසනො, සබ්බානි මූලසන්තානානි සමපදලෙනො, කසති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසංඝො භාවිතා බහුලිකතා සබ්බං කාමරුගං පරියාදියති. සබ්බං රූපරුගං පරියාදියති. සබ්බං භවරුගං පරියාදියති. සබ්බං අච්ඡං පරියාදියති. සබ්බං අසම්මානං පරියාදියති, සමුග්ගනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, බබ්බජ්ජායකො බබ්බජං ලාභිත්වා අග්ගෙ ගහෙත්වා ඔටුනාති තිද්ධිනාති භිපෙඨාදෙවති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසංඝො භාවිතා සබ්බං කාමරුගං -පෙ- සමුග්ගනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, අමුපිණ්ඩියා වණ්ටවජ්ජනාය යාති තත්‍ර අමානි වණ්ටුපතිබ්බානි¹ සබ්බානි තානි තදනවයානි² භවනති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසංඝො භාවිතා බහුලිකතා සබ්බං කාමරුගං -පෙ- සමුග්ගනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, කුටාගාරස්ස යා කාචි ගොපානසියො සබ්බා තා කුටඛගමා කුටනිත්තා කුටසමොසරණා, කුටං තාසං අග්ගමකම්බායති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසංඝො භාවිතා -පෙ- සමුග්ගනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, යෙ කෙච්චි මූලගකිං කාලානුසාරී³. තෙසං අග්ගමකම්බායති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසංඝො භාවිතා -පෙ- සමුග්ගනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, යෙ කෙච්චි සාර්ගකිං ලොභිතව්‍යදනං තෙසං අග්ගමකම්බායති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසංඝො භාවිතා -පෙ- සමුග්ගනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, යෙ කෙච්චි පුප්ඵගකිං විසසිකං තෙසං අග්ගමකම්බායති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අනිච්චසංඝො භාවිතා -පෙ- සමුග්ගනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, යෙ කෙච්චි කුඛ්ඛරුජානො⁴ සබ්බෙ තෙ රඤ්ඤො චක්කවත්තිස්ස අනුයුත්තා භවනති. රුජා තෙසං චක්කවත්ති අග්ගමකම්බායති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසංඝො භාවිතා -පෙ- සමුග්ගනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, යා කාචි තාරකරූපානං පභා සබ්බා තා චන්දිමප්පභාය කල්මං නාගස්සනති සොලසිං, චන්දප්පභා තාසං අග්ගමකම්බායති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසංඝො භාවිතා -පෙ- සමුග්ගනති.

1. වණ්ටුපතිබ්බානි - ස්‍යා.
2. තනිසාති - ස්‍යා.
3. කාලානුසාරී ගකිං - මජ්ඣං.
4. කුඛ්ඛරුජානො - ස්‍යා.

මහණෙනි, යම්සේ ගොවියෙක් සරත්කල මහනඟුලෙන් සාන්තේ පැතිර සිටි සියලු මුල් සිඳිමින් සා ද, මහණෙනි, එසෙයින් ම අනිච්චසඤ්ඤාව වඩනා ලද්දී බහුල කරන ලද්දී සියලු කාමරාගය ගෙවයි. සියලු රූපරාගය ගෙවයි. සියලු භවරාගය ගෙවයි. සියලු අවිද්‍යාව ගෙවයි. සියලු අස්මිමානාය ගෙවයි, නසයි.

මහණෙනි, යම්සේ බබ්බස්තණ කපන්තෙක් බබ්බස්තණ කපා අගින් ගෙන යටට සලා ද, පොළා ද, පොළා පසෙක දමා ද, මහණෙනි, එසෙයින් ම භාවිත බහුලිකාන අනිච්ච සංඤ්ඤාව සියලු කාමරාගය . . . නසයි.

මහණෙනි, යම්සේ අභිකෑනෙක තුවු සිඳි කල්හි එහි යම් තුවුයෙහි බැඳුණු අභි වේ නම් ඒ සියල්ල එය අනුව පවත්නේ (පතනය) වේ ද මහණෙනි, එසෙයින් ම . . . නසයි. භාවිත බහුලිකාන අනිත්‍යසංඤ්ඤාව සියලු කාමරාගය . . . නසයි.

මහණෙනි, කුච්ඡෙයෙක යම්කිසි ගොනැස්හු වෙද්ද ඒ සියල්ලෝ කැණිමඩලට ගියාහු කැණිමඩලට නැමුණාහු කැණිමඩල අනුව පැතිර සිටියාහු වෙත් ද කැණිමඩල ඔවුන්ට අග්‍ර යයි කියනු ලැබෙයි. මහණෙනි, එසෙයින් ම භාවිත අනිච්චසඤ්ඤාව . . . නසයි.

මහණෙනි, යම්සේ යම් කිසි මුලගන්ධයෝ වෙද්ද ? කථෙගිල්ගඳ ඔවුන්ට අග්‍ර යයි කියනු ලැබෙයි, මහණෙනි, එසෙයින් ම භාවිත අනිච්චසඤ්ඤාව . . . නසයි.

මහණෙනි, යම්සේ යම් කිසි හරගඳහු වෙද්ද ? රත්සඳුන් ඔවුන්ට අග්‍ර යයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, එසෙයින් ම භාවිත අනිච්චසඤ්ඤාව . . . නසයි.

මහණෙනි, යම්සේ යම් කිසි මල්ගඳහු වෙද්ද ? දෑසමත් ඔවුන්ට අග්‍ර යයි කියනු ලැබෙයි. මහණෙනි, එසෙයින් ම අනිච්චසඤ්ඤාව වඩන ලද්දී . . . නසයි.

මහණෙනි, යම්සේ යම් කිසි කුඩා රජහු වෙද්ද ? ඒ සියල්ලෝ සක්විති රජුට අනුකූල වූවාහු වෙත්, සක්විතිරජ ඔවුන්ට අග්‍ර යයි කියනු ලැබෙයි, මහණෙනි, එසෙයින් ම භාවිත අනිච්චසඤ්ඤාව . . . නසයි.

මහණෙනි, යම්සේ තාරක රූපයන්ගේ යම්කිසි කැලුම් වේ ද ඒ සියලු කැලුම් සඳ කැලුම්හි සොළොස් වන කලාවත් නො අගි ද, සඳ කැලුම් ඔවුන්ට අග්‍ර යයි කියනු ලැබෙයි. මහණෙනි, එසෙයින් ම භාවිත අනිච්චසඤ්ඤාව . . . නසයි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ, සරදසමයෙ වීඥා විගතවිලාහකෙ දෙවෙ ආදිවෙවා නහං අබ්බුසුකකමානො¹ සබ්බං ආකාසගතං නමගතං අභිච්ඡව්ව භාසතෙ ච, තපතෙ ච, විරෝචතෙ² ච. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසඤ්ඤා භාවිතා බහුලිකතා සබ්බං කාමරුහං පරියාදිගති, සබ්බං රූපරුහං පරියාදිගති, සබ්බං භවිරුහං පරියාදිගති, සබ්බං අවිජ්ජං පරියාදිගති, සබ්බං අගම්මානං පරියාදිගති, සමුහනති.

කථං භාවිතා ච භික්ඛවෙ, අනිච්චසඤ්ඤා කථං බහුලිකතා සබ්බං කාමරුහං පරියාදිගති -පෙ- සබ්බං අගම්මානං පරියාදිගති, සමුහනති.

ඉති රූපං, ඉති රූපස්ස සමුදයො, ඉති රූපස්ස අත්ථගමො. ඉති වේදනා -පෙ- ඉති සඤ්ඤා -පෙ- ඉති සංඛාරා -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණං. ඉති විඤ්ඤාණස්ස සමුදයො ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථගමොති, එවං භාවිතා ඛො භික්ඛවෙ, අනිච්චසඤ්ඤා එවං බහුලිකතා සබ්බං කාමරුහං පරියාදිගති, සබ්බං රූපරුහං පරියාදිගති, සබ්බං භවිරුහං පරියාදිගති, සබ්බං අවිජ්ජං පරියාදිගති, සබ්බං අගම්මානං පරියාදිගති, සමුහනතිති.

පුප්ථවග්ගො පඤ්චමො.

නත්‍රැඥානං :

නදී පුප්ථඤ්ච ථෙණඤ්ච ගොමයඤ්ච නබ්බිබං
සුද්ධිං දො ච ගඤ්ඤා වාසිජටං අනිච්චතාති.

මජ්ඣිමපණ්ණාසකං සමන්තං

තස්ස මජ්ඣිමපණ්ණාසකස්ස වග්ගද්දානං :

උපයො අරහන්තො ච බ්ජ්ජනීයො ථෙරසව්වයො
පුප්ථවග්ගෙන පණ්ණාසො දුතියො තෙන වුවවති.

1. අබ්බුසුකකමානො - මජ්ඣං, ස්‍යා. අබ්බුසුකමානො - සිමු.
2. විරෝචති - සිමු. සි 2

මහණෙනි, යම්කල සරත්කල අභය පහන් වූ කල්හි පහ වූ වලාකුළු ඇති කල්හි හිර අභසව නැහෙන්නේ අභයෙහි වූ සියලු අඳුර වෙසෙයින් නසා දිලියෙන්නේ වේ ද, බබළන්නේ වේ ද, වෙසෙයින් බබළන්නේ වේ ද, මහණෙනි, එසෙයින් ම වඩනා ලද බහුල කරන ලද අනිත්‍ය සංඥාව සියලු කාමරාගය ගෙවයි, සියලු රූපරාගය ගෙවයි, සියලු භවරාගය ගෙවයි, සියලු අවිද්‍යාව ගෙවයි, සියලු අස්මිමානය ගෙවයි, නසයි.

මහණෙනි, කෙසේ වඩන ලද කෙසේ බහුල කරන ලද අනිවච්ඡන්ද්‍යාව සියලු කාමරාගය ගෙවා ද . . . සියලු අස්මිමානය ගෙවා ද, නසා ද යත් :

රූපය මෙසේ යැ, රූපයේ භටගැන්ම මෙසේ යැ, රූපයේ අස්තභිගමය මෙසේ යැ, වේදනාව මෙසේ යැ . . . සංඥාව මෙසේ යැ . . . සංස්කාර මෙසේ යැ . . . විඤ්ඤාන මෙසේ යැ, විඤ්ඤානාගේ භටගැන්ම මෙසේ යැ, විඤ්ඤානේ අස්තභිගමය මෙසේ යි. මහණෙනි, මෙසේ වඩන ලද මෙසේ බහුල කරන ලද අනිවච්ඡන්ද්‍යාව සියලු කාමරාගය ගෙවයි, සියලු රූපරාගය ගෙවයි. සියලු භවරාගය ගෙවයි, සියලු අවිද්‍යාව ගෙවයි, සියලු අස්මිමානය ගෙවයි, නසා යි.

පස්වැනි පුප්ඵල වර්ග යි

එහි සූත්‍ර නාමාවලිය :

නදී, පුප්ඵල, ඵෙණපිණ්ඩොපම, ගොමයපිණ්ඩොපම, නබසිබොපම සුද්ධික සූත්‍ර ද ගද්දුලබ්ධි සූත්‍ර දෙක ද වාසිපට, අනිවච්ඡන්ද්‍ය සූත්‍ර දෙක ද යි සූත්‍ර දශයෙකි.

මජ්ඣිමනිකායෙහි නිමි.

ඒ මජ්ඣිමනිකායෙහි වර්ගනාමාවලිය :

උපය, අරහත්ත, ඛණ්ඩනිය, ඵෙර, පුප්ඵල යන වර්ගවලින් දූතිය පණ්ණාසක කියනු ලැබේ.